

Sumari

Reforma (?) Educativa - FULL OBERT - VIDA ESCALENCA: El mes de Maig - LECTURA: El Viu - HISSANT LA PLOMA: La legalització de les emissores municipals de Catalunya - NOTICIARI LOCAL - ESPORT I LLEURE - CULTURA: Joaquim Ruyra; el seu cinquantenari - UN XIC DE TOT - ABANS I ARA - HUMOR: A & A - FOTOGRAFIES: Antiga de L'Escalona; Quan erem infants, etc. etc.

Conversa amb ...
**FRANCESC CALLOL
I PASCUAL**

REDACCIÓ

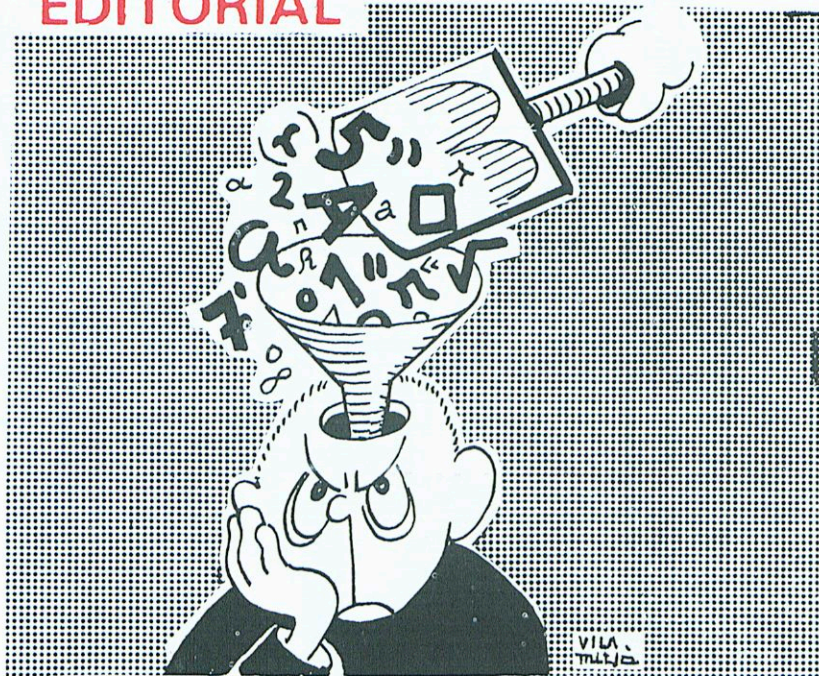
Apartat de Correus, 19
17130. L'ESCALA

COORDINACIÓ: F. X. Vila Mitjà, J. Boix
CONSELL DE REDACCIÓ: F. X. Vila Mitjà, J. Piqué, D. Poch, Francesc Targa.
ART I CULTURA: F. X. Vila Mitjà, J. Boix
ESPORT I LLEURE: J. Vilabrú
NOTICIARI LOCAL: Serveis Informatius Ràdio l'Escala
VIDA ESCALENCA: R. Guanter
SUBSCRIPCIONS: D. Poch, R.M.ª Sau, M. Prats - Tel. 77 02 04
ADMINISTRACIÓ: J. Piqué - Tel. 77 19 60
IMPRESSIÓ: Gràfiques del Ter, s.a. D.L. GI/287-82

PUNTS DE VENDA:

- BALLESTA, C/ Pintor Joan Massanet, 8
- BAMBI, Avinguda Ave Maria
- LLIBRERIA ROSA, Plaça de les Escoles
- ROMAGUERA, C/ del Pont, 24
- TROBADORS, Passeig del Mar, 2

EDITORIAL

REFORMA (?) EDUCATIVA

Es prepara una nova Reforma en profunditat en Educació. I van... S'allarga el període escolar obligatori fins als setze anys i, naturalment, es canvia absolutament el nom dels diferents estadis escolars. Es nomenen xifres bimilionàries necessàries per a la Reforma —que pagarem entre tots els contribuents— i s'asseguren resultats espectaculars i definitius. Com sempre...

De moment no s'han confeccionat encara els programes des les altes esferes. Tant de bo ens equivoquem, però no ens agafaria de sorpresa que altra vegada, dins una carcassa enlluernadora, s'amagués simplement un nucli envernissat contenint els productes de sempre, rutinaris i superficials: cultura "standard" enquadernada en plastificats cada vegada més cars; tòpics i estereotips en paper couché i quatricomia; notes-objectiu i jerarquitjació de matèries amb "patums" i "maries"...

Però la veritable EDUCACIÓ global, integradora, i objectiva, creativa i oberta, profunda i alliberadora, estimulant i formativa, personalitzada, motivadora... capaç de desenvolupar les diferents classes d'intel·ligència que pot tenir l'infant (Howard Gardner, Universitat de Harvard), aquesta EDUCACIÓ, repetim ens temem que hi tornarà a ésser absent.

Fins la propera Reforma...

informació

AJUNTAMENT DE L'ESCALA Secció d'Atletisme

La Secció d'Atletisme del C.E.R. té la voluntat de portar la Flama del canigó a l'Escala, amb motiu de la Festa de Sant Joan.

Tots els grups interessats a mantenir i revifar la tradició del **FOC DE SANT JOAN** poden apuntar-se a l'Ajuntament a fi de facilitar, així, el traçat de l'itinerari que hagi de recórrer la flama per encendre tots els focs.

HISTÒRIA DELS COL·LEGIS DE L'ESCALA (LA REPÚBLICA)

El 1r de gener de 1935 prengué possessió la Srta. Magda Dalmau i Mercader. Va estar molts anys a l'Escala, des d'aquesta data fins l'any 1974, amb un interval d'onze anys de la postguerra franquista en què va haver de marxar com les seves companyes de la mateixa escola i com tantes i tants d'altres a tot arreu. Van passar per la seva classe gairebé totes les nenes d'aquells primers anys que va estar aquí i també des que va tornar l'any 1953 fins a la seva jubilació.

Durant el curs escolar 1935-36 la nostra Escola estava acabada, però tot i fer molts anys que s'esperava tenir-la perquè feia tanta falta, es va haver d'esperar un any més a començar-hi les classes per falta d'equipament i de mobiliari. Així ho demostren clarament les actes de les reunions d'aquell curs, començant amb una del Consell Local del 17 de setembre de 1935 (la 1a del curs), en la qual primerament s'exposà que la mestra Srta. Maria Trill havia demanat que se li fessin algunes reformes en la seva Escola, "com són: reposició de vidres trencats, arranjament del vàter i alguna altra cosa més, creient just atendre tal demanda, ja que de no fer aquestes reparacions seria un perjudici per a la salut de la professora i alumnes. El Consell acorda fer seva tal petició, informant favorablement i passant una comunicació a l'Ajuntament perquè a la major brevetat realitzi les obres que siguin necessàries per al normal funcionament de la referida Escola". Quan es demanaven aquestes obres, l'escola de les nenes era en el carrer Bonaire, en el local del costat de la casa núm. 5, on després de la guerra es va instal·lar el taller mecànic d'en Palau. Allí hi va ser uns quants anys abans de la guerra fins que es va poder anar a l'escola nova. I en la mateixa acta del 17 de setembre segueix:

"Així mateix el Consell acorda es comuniqui a l'Ajuntament, que essent un fet el desig del veïnat i mestres de què els escolars puguin passar el més prompte millor a l'edifici o grup escolar recentment construït, **acceleri tot el que sigui possible els tràmits reglamentaris** perquè sigui una realitat tal trasllat. No dubtant aquest Consell de l'amor i gran interès que l'Ajuntament ha de tenir per l'ensenyament i salut dels escolars d'aquest Municipi, farà els sacrificis que siguin necessaris **per a posar el grup escolar en condicions de funcionar, donant-lo del material i estris que siguin necessaris**". Per tant, es veu clar ja en aquesta acta de principi de curs.

JOAN MORERA

EL NOBEL DE LA PAU PER AL 1992

Quan es parla d'un Nobel sempre pensem en un premi literari, en un reconeixement dels seus llibres.

El Nobel de la Pau, per al 1992, és tota una altra cosa. Es demana per al Bisbe brasiler, Pere Casaldàliga, "Pere Llibertat" com ell mateix s'anomena.

En primer lloc hem de sentir nostre aquest Nobel perquè Pere Casaldàliga, és un català, nat a Balsereny, claretià, poeta a més a més, que fa vint anys treballa per la integració llatino-americana i pels drets dels pobles indis rurals a l'Amazònia brasilera. Perquè Pere Casaldàliga, és el testimoni de solidaritat amb les víctimes d'arreu del món, és el bisbe del poble, amenaçat de mort, que en la seva ordenació episcopal no va voler altre mitre que un barret dels pagesos d'allà i per bàcul un bastó; que recentment ha visitat Nicaragua i els països d'Amèrica Central, complint un compromís de solidaritat que va assumir, en el seu nom i en nom de companys seus.

És el bisbe català, líric, amatent al seu poble que escriu les seves poesies:

"Deixa la cúria Pere
desmantella la guàrdia i la muralla
ordena que es canviïn totes les filacteries
per Paraules de Vida, trèmules...
...Anem a l'hort de les bananes
revestits de nit a tot risc
que allí el Mestre sua la sang dels Pobres..."

És el bisbe que es presenta a Roma, davant els cardenals amb un anorac que li han deixat...

Quan s'intenta atorgar el Nobel de la Pau a Pere Casaldàliga vol significar que entenem que la pau no és solament una alternativa entre la guerra i la no guerra, sinó un compromís perquè tothom visqui en la Pau, que vol dir: poder menjar, tenir habitatge digne, sanitat adequada, etc... Que ja s'ha acabat el temps de fer caritats paternalistes, és el temps de descobrir, de detectar, d'on arrenca la injustícia en un tercer món explotat per al benestar d'una minoria. És la Pau que no esquivava els conflictes que es donen a la societat, sinó que els afronta perquè ha fet una opció preferencial pels pobres.

I ell, "Pere Llibertat" ho fa amb fets concrets, envers els esclafats, perquè la Pau no és el bla... bla... de les assemblees, és fer propis els interessos dels altres... És una pau que es genera dia a dia, amb processos d'alliberament, i compromisos solidaris, terra a terra, acompanyant a la gent en el seu Via-crucis de fam, d'explotació i de misèria.

La celebració del Vè Centenari del descobriment d'Amèrica ha de fer-nos reflexionar sobre els mals que ha portat el colonialisme, i en adornar-nos del mal que s'ha fet als pobles indígens, no deixant-los ser el que eren i obligar-los a la nostra "cultura" com una restitució dels béns robats, ara volguem solidaritzar-nos amb un català, que no ha anat a Brasil a colonitzar, sinó a viure amb els brasilers, a passar les seves mancances i a morir si és necessari.

Un vot per "Pere Llibertat" per aconseguir el PREMI NOBEL per al lluitador i poeta, profeta i sant, català de soca rel i centre-americà, treballador incansable i un místic. Un nou estil de cristià, de prevener, de bisbe, que potser sigui més entenedor pel nostre món... La seva poesia ens diu una mica qui és ell.

"...Al final del camí, em diran
Has viscut, has estimat?
I jo... sense dir res,
obriré el meu cor ple de noms..."

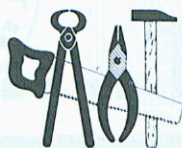
"No pagaré mis deudas; no me cobres
si no he sabido hallarte siempre en todos,
nunca dejé de amarte en los más POBRES"

NEUS XIMINIS

FERRETERIA

GUILLOT

PINTURES
I
JARDINERIA

C/. del Mar, 6 - Tel. (972) 77 04 86 - L'ESCALA

Ramon Ylla i Heras
JARDINER

PROJECTES, MANTENIMENTS I NETEGES
DE JARDINS I TERRASSES

C/. Muntanya Rodona, 12
Camp dels Pilans
Tel. 77 17 34

C/. Maranges, 25
L'ESCALA (Girona)
Tel. 77 01 95

Hostal «El Roser»

RESTAURANT
especialitat en peixos
i mariscs

* *
HOSTAL MIRYAM HOSTAL REINA

Complete bathroom / Baño completo
Salle de bains complete / Mit Baderaum
Calefacció central / Aire acondicionat
Parking particular / Obert tot l'any

Darrera l'Església, 9 L'ESCALA
Tels. (972) 770219 / 770977 (Girona)

Estudi i Servei.s.c.

ASSESSORIA EMPRESARIAL

Jaume Batlle i Francesc Raurich

C/. Joan Massanet, 40
Apartat de Correus, 5

Tel. (972) 77 21 77
17130 L'ESCALA

AMB LA COL.LABORACIÓ DE

CAIXA DE CATALUNYA

GIMNÀS PER HOMES, DONES I NENS • AVINGUDA GIRONA, 34 • 17130 L'ESCALA (Girona)

FORUM
E S P O R T I U

G FINQUES GUANTER

ASSEGURANCES EN GENERAL
GARANTIA D'EFICÀCIA I SERIETAT

Avgda. Ave Maria, 7 - Tel. 77 02 72 - L'ESCALA

**AGRUPACIÓ FLEQUERA
EMPORDANESA S.A.**

Carretera de Viladamat a Palafrugell s/n

Telèfon: 77 00 81 — L'ESCALA

MARIA BUIXEDA BURGAS

Vímet

C/. Empúries, 19
C/. Calvari, 20
Tel. (972) 77 01 85 - L'ESCALA

- MOBLES
- ARTICLES BAMBÚ
- DECORACIÓ
- CISTELLERIA
- REGALS
- BOSSES

AIRSA

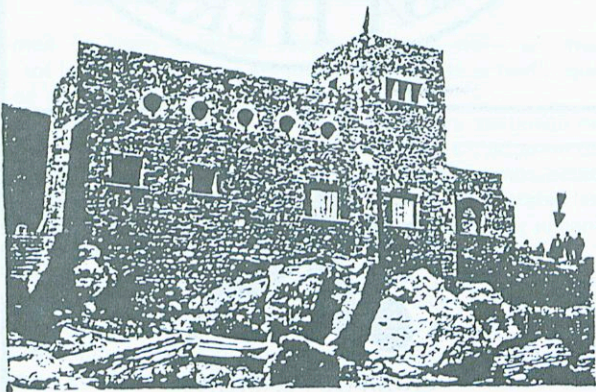

AÏLLAMENTS, IMPERMEABILITZACIONS
I REVESTIMENTS, S.A.

danosa

Passeig Sant Joan Bosco, 47 - Tel. 20 10 62
PONT MAJOR - GIRONA

Fotografia feta pocs dies després d'èsser construïda l'estructura de la casa o del vaixell de pedra (la bandera així ho confirma). El primer personatge, per l'esquerra, és en Joaquim Folch i Torres, el qual vesteix un barret i una llarga i elegant capa. El moment s'ho val.

JOAQUIM FOLCH I TORRES I L'ESCALA

Joaquim Folch i Torres escollí la vila de l'Escala per descansar dels arribolaments de la seva intensa vida professional: com a museòleg, pel rescat d'una bona part de les pintures murals romàniques; com a col·laborador a múltiples publicacions, i com a crític d'art, entre altres coses.

No és el meu propòsit, en aquest article, entrar en el detall de la seva intensa i fecunda activitat professional, sinó donar a conèixer als escalencs un vincle que relaciona, una vegada més, la vila de l'Escala amb l'àmbit artístic i cultural.

Joaquim Folch i Torres es féu construir, en l'espai que ocupava l'antic escorxador, un original immoble de pedra, el qual rep el nom de: "Casa del Gavià". Em suggereix una nau anclada a la platja de les barques a punt d'iniciar una llarga travessia cap a un indret de rumb desconegut. En un terreny més pràctic, no tan imaginari, us diré que el constructor de la "Casa del Gavià" o del vaixell de pedra fou en Miquel Romaguera i Isern, el qual seguí al peu de la lletra les instruccions d'en Joaquim Folch i Torres que a més de museòleg i crític d'art era un excel·lent dissenyador.

La influència de Puig i Cadafalch, de qui fou deixeble, així com la seva assistència a un taller de forja, foren una de les causes que motivaren el disseny, l'any 1944, de la sòbria construcció.

Entre la família Romaguera i la il·lustre personalitat (coneguda en tot l'àmbit cultural català) hi havia una entranyable amistat.

L'original idea arribà a bon port a causa de la bona professionalitat dels constructors i també per la forta amistat que els unia. Aquests requisits convertiren, en poc temps, allò que era un projecte, en una realitat palpable i evident.

Avui la Pepita Romaguera (família Bigarós), filla del constructor Miquel Romaguera, 45 anys després, recorda alguns detalls d'interès que no han de caure en el pou de l'oblit, alhora que no oblidà la personalitat carismàtica d'en Joaquim Folch i Torres.

Un viatge a Alemanya, ens comenta la Pepita, li inspirà la idea de construir un immoble en forma de vaixell. Per ésser més coherent amb la idea volgué que les habitacions representessin camarots, i a cada camarot les finestres o lluernes tinguessin la forma ovalada o circular (ull de bou). Les portes de les habitacions (camarots) tenien o tenen diversos motius al·legòrics pertanyents al mar: canya de pescar, gorra, àncora, barca i gavina.

MANUEL VILÀ i LÓPEZ

L'ESPONJA I LA SENYORA

La nostra Esponja va decidir ser una esponja singular. Tot venia del fet que la Senyora l'havia escollida precisament a ella entre totes les que hi havia al gran piló del supermercat. Volia quedar bé.

Girà endintre els seus innombrables ullets i començà a mirar-se i a explorar-se, decidida a aprofitar totes les seves capacitats.

•«Caram, que biuda estic!» , va dir-se un xic decebuda al descobrir el seu interior. «Ah; ja ho entenc: tots aquests forats són precisament perquè pugui omplir-los de tota classe de coses. Són els meus «magatzems». Ja ho veuràs: la Senyora estarà orgullosa de mi. Ha fet una sort de prendre'm!».

Al seu primer contacte amb l'aiguera ja va intentar que alguns dels seus porus atrapessin ben fortament i segura algunes gotetes d'aigua. Al passar pel plat va adquirir unes engrunes de pa i un xic de peix. Quan netejava els fogons va apropiarse d'unes llavors de tomàquet que va col·locar ben separades d'uns granets de sal que també va trobar.

•«Això va bé!» es deia. Procurava retenir tota aquesta riquesa que li donava contingut i valor. Se sentia important i contenta quan la Senyora l'apretava com qui agafa amb avarícia una moneda d'or. Es cert que això li resultava força dolorós, però...«noblesa, obliga», va pensar.

La nostra Esponja va procurar anar-se enriquint cada vegada més: tres grans d'arròs; sis gotes de vinagre; deu llàgrimes d'oli; un xic de polsim de sucre;... Fins i tot es va abillar amb un tel de seba més fi que la seda.

Abans d'una setmana ja estava quasi totalment plena. Se sentia important, i feliç.

Algun problema també el tenia: les primeres engrunes de peix començaven a corrompre's i va haver de substituir-les per altres que portessin conservants. En canvi els colorants del vi semblava que iniciaven un procés cancerigen, i l'arròs es botia donant-li un malestar com de pesantor excessiva. El vinagre amenaçava barrejar-se amb l'oli, la qual cosa era perillosa. Era necessari trobar una tècnica d'emmagatzament hermètic. Però això comportava el perill de la falta d'oxigenació;...

Es veritat: la nostra Esponja començava a estar preocupada per la incapacitat de conservar en bones condicions tanta riquesa com posseïa.

I de sobte, «xap!» La Senyora l'havia llençada al cubell de les escombreries!! Però... Com és possible?! I totes les coses que tinc? I la meua plenitud? I tots els meus esfroços i dolors per a ser una esponja de valor?...

Mentre buscava desesperadament resposta a tantes preguntes va sentir la Senyora que, parlant amb algú, deia: una esponja és bona si es buida bé.

•Buidar-se? Es tractava precisament d'això?!

El desesper i la frustració van caure-li a sobre com un cop de maça estabornidor.

La nostra Esponja va girar enfora els seus innombrables ullets, i va començar a plorar.

I amb les llàgrimes va descobrir, per primera vegada, la joia de buidar-se.

Pere Torras

RECORDEM ALS NOSTRES COL·LABORADORS QUE CAL SIGNAR AMB NOM I COGNOM ELS SEUS ARTICLES, AIXÍ COM INDICAR LA SEVA ADREÇA, TELÈFON, N.º DE CARNET D'IDENTITAT. AIXÒ NO OBSTA PER A QUÈ PUGUIN ÉSSER PUBLICATS AMB SEUDÒNIM SI AIXÍ HO PREFEREIXEN UNA VEGADA COMPLERTS ELS ANTERIORS REQUISITS

ANXOVES DE L'ESCALA®

Magdalena Sureda

Tel. 77 0146

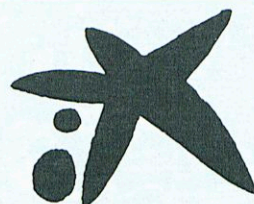

Bancotrans
Banc Comercial Transatlàntic

L'ESCALA

CASA CENTRAL BARCELONA
més de 90 oficines a Espanya.

CAIXA DE PENSIONS

"la Caixa"

Caixa de Girona

Plaça Víctor Català, 9 - L'ESCALA

AGENCIA

BAHI - NICOLAU

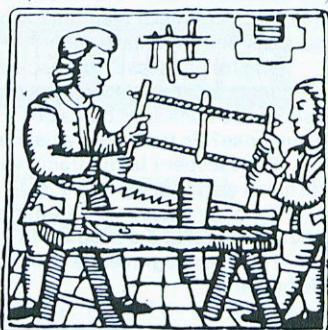
Assegurances en general

AGENT COL.LEGIAT ncal. i prov.

Àngel Bahi i Botella

C. Cadaqués, 6 (Poble Sec) - Tel. 77 06 92
17130 L'ESCALA

**Mobles
Sancho**

Ctra. Palafrugell, s/n.
(DAVANT GASOLINERA)
Teléfon 972 / 77 04 85
17130 L'ESCALA

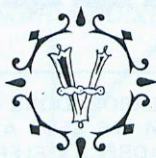
Lindan

ELECTRODOMESTICS

SERVEI T.V. GARANTIT

A. PRADO

Plaça de les Escoles - Tel. 77 04 90 - L'ESCALA

SASTRERIA

Vila i Boixó

Carrer del Port, 25 - Tel. 77 02 21 - L'ESCALA

CASA FEIXAS

INSTAL.LACIONS ELECTRIQUES, SANITARIES I CALEFECIÓ
FERRETERIA, ELECTRODOMESTICS I ARTICLES PER A REGAL

Plaça Víctor Català, 17 - Tel. 77 01 99 - L'ESCALA

EL MES DE MAIG

El mes de maig continua essent –perquè no?– un mes formós, tot i que darrerament sembla més propi de la tardor que no pas de la primavera.

És el mes anomenat de les flors. Els jardins es vesteixen de coloraines. Els balcons i finestres de les poblacions s'adornen de policromia. La naturalesa reviu. Lluny ja l'hivern, els camps estan encatifats de verd. És bonic contemplar el paisatge, els prats i les arbrades. És agradable passejar sota la seva ombra, sentir el cant dels ocells i respirar l'aire pur i sa de les muntanyes.

El maig és un mes tan bonic, tan joiós, tan resplendent, que l'Església l'escollí per a dedicar-lo a Maria, la Mare de Déu. Se'l coneix, per tant, amb el sobrenom del "Mes de Maria".

El qualificatiu, no obstant, degut a la secularització actual, ha caigut força en desús. Ha perdut la força que tenia en el lèxic popular. Com també ha caigut molt en l'oblit la pràctica de la devoció pròpia d'aquest mes i que des de l'antigor es coneixia pel "Mes de Maria".

L'exercici del Mes de Maria tenia lloc a l'Església Parroquial tots els dies de maig cap al tard i els diumenges a la funció religiosa de les quatre de la tarda.

L'interior del nostre temple feia flaire de flors, sobretot de clavells, roses i lliris. Sortien dels horts i jardins de la feligresia, els propietaris dels quals consideraven un honor poder portar llurs flors per adornar el temple.

Els nostres ulls es recreaven davant aquella presència, adornant el presbiteri i les imatges marianes.

L'assistència era molt nombrosa, sobretot de nois i noies que es preparaven per a la celebració de la Comunió Solemne, i a càrrec d'ells corrien els cants de les "Aves Maries" i més cançons tan pròpies i característiques de l'acte. També les nenes s'encarregaven de passar la bacina, cada dia dues de diferents.

A moltes cases hi havia el pietós costum d'instal·lar un "altaret" dedicat al Mes de Maria. Sobre una tauleta o damunt la calaixera, es col·locava en el seu centre una imatge de la mare-déu o una estampa i, a ambdós costats, unes flors.

Es completava el conjunt amb un ciri que, a voltes, era el que havia sobrat del "Monument" del Dijous Sant o unes candeles, potser les beneïdes el dia de la Candelera, el dos de febrer, les quals, a fi que s'aguantessin bé, es posaven dins el forat de rodets buits de fil de cosir.

També se solia fer "l'altar" del Mes de Maig o del Mes de Maria a les escoles.

Nenes de la Comunió Solemne d'ara fa alguns anys, participant amb moltes ganes de sortir a la fotografia en la processó de Corpus

Com ja recordava en una altra ocasió, des d'aquestes línies, en el Col·legi de nens de l'Escala, quan s'arribava al mes de maig, s'instal·lava un petit altar al fons de l'ample passadís que donava entrada a les aules. Cada dia assistíem a la pràctica del mes de Maria omplint l'esmentat passadís, on hi havíem ubicat les cadires de les aules. Les nenes feien el Mes de Maria en el passadís de dalt, ja que com és sabut de tothom, aquella època s'observava a l'escola la separació de sexes.

Per norma general, la Comunió Solemne es feia coincidir amb la cloenda oficial del Mes de Maria. Si l'últim dia de maig era un diumenge, tot anava bé. Si no era així, llavors la Comunió Solemne tenia lloc el diumenge més pròxim a l'últim dia del mes, en el qual es conclouïa oficialment el Mes de Maria, seguint-se la devoció els pocs dies que mancaven per acabar el mes.

Quan el 31 de maig coincidia amb diumenge, semblava com si la diada guanyés en solemnitat i fervor.

El seu moment culminant es registrava en la funció de la tarda, en la qual tenia lloc el repartiment de premis i qualificacions de la Catequística, a més del diploma-recordatori de la comunió.

El temple apareixia curull de fidels, entre els quals no mancaven els pares, germans, avis i oncles dels combregants. El silenci es feia sepulcral quan arribava el moment d'escoltar una recitació, en prosa o en vers, a càrrec del noi i la noia que havien quedat primers a doctrina. Aquesta recitació, feta de memòria, malgrat que en algunes ocasions fos en prosa, se la coneixia amb el nom de "Vers de la Comunió".

El presbiteri es convertia per unes hores en un jardí. Palmos verds, arcades d'esparraguera i gran abundància de flors de tots colors, donaven escolta a l'altar major. Eren els propis nois i noies els que s'encarregaven d'anar a buscar tot el que necessitaven. A la vigília de la festa, ells mateixos s'ocupaven d'arranjat l'altar major i el presbiteri.

Durant el Mes de Maria, més aviat cap al seu final, hi solia haver a la parròquia tres dies de predicació extraordinària, a càrrec d'un pare missioner de la Casa-Missió de Banyoles, o bé d'un frare franciscà del Convent de la Bisbal. Es coneixien aquests tres dies de predicació amb el nom del "Tridu del Mes de Maria".

El pare predicador aprofitava l'ocasió per preparar dignament els nois i noies que es disposaven a fer la Comunió Solemne. Venien a ésser com uns exercicis espirituals en règim obert.

Hem cercat el mot "tridu" al diccionari, que era tal com popularment es pronunciava, i de fet hem vist que la paraula justa era "triduum" i el seu significat és el d'una sèrie d'exercicis religiosos que duren tres dies.

Repassant el Llibre Parroquial dels ingressos i les despeses, veiem que el Triduum del mes de maig de l'any 1940, que fou quan començaven a fer-se, essent rector de l'Escala mossèn Carles Costa –moriria tres anys després–, costava a la Parròquia la quantitat de 85 pessetes. A l'any 1949, que fou l'últim any de fer-se, ja en temps de mossèn Joan Roura, dita despesa era de 400 pessetes, si bé era un quinari, o sigui, cinc dies en lloc de tres.

L'augment de preu pogué ésser el motiu de la seva desaparició. No obstant, continuà celebrant-se a la Parròquia la predicació del septenari del Dolors, en el qual, per la seva proximitat al mes de maig, el predicador de torn també dedicava un interès especial a la preparació adequada dels nois i noies de la Comunió Solemne, la celebració de la qual continuava coincidint amb el mes de maig.

Per acabar, voldria referir-me a un fet sòcio-religiós que de quan en quan succeïa pels anys quaranta entre la mainada escalenca els dies que hi havia un predicador, especialment si aquest pertanyia a una ordre religiosa.

Portats, per una banda, pel zel vocacional a favor de la seva ordre religiosa, i d'una altra banda, el fàcil i irreflexiu engrescament de la mainada, succeïa que un bon dia ens assabentàvem que una colla de nens de l'Escala, aprofitant la presència d'un predicador, volien ingressar en tal o qual ordre religiosa, per a començar-hi els estudis.

L'engrescament durava poc, unes setmanes per no dir uns dies.

Es confirmava, una vegada més, que l'Escala no ha estat mai, ni en el temps de més creixement espiritual, terra abonada per les vocacions sacerdotals ni religioses.

RENAULT

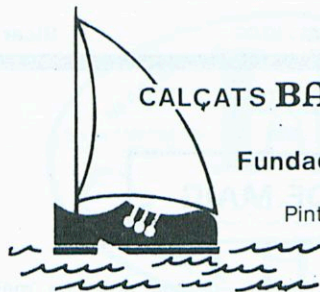
GARATGE FUMADÓ

C/. Ave Maria, s/n.
Tel. (972) 77 04 81
17130 L'ESCALA (Girona)

CALÇATS BALLESTA

Fundada l'any 1920

Pintor Joan Massanet, 10
Tel. (972) 77 02 53
17130 L'ESCALA
(Costa Brava - Girona)

MAGATZEMS **TITUS** S. A.

CONGELATS — CONCESSIONARI

GELATS

Ctra. Viladamat a Palafrugell, km 7
Tels. (972) 77 04 04 - 508 - 584

L'ESCALA
(Girona)

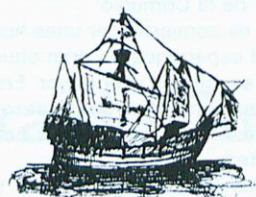
JOIERIA - RELLOTGERIA

J. Molinas

REPARACIONS

COPES i TROFEUS ESPORTIUS

C/. Joan Massanet, 26 - Tel. 77 05 48 - L'ESCALA

Caravel·la

VOLEU REBRE L'ESCALENC A CASA?

SUBSCRIVIU-VOS TRUCANT AL
TELÈFON 77 02 04

O ESCRIVINT A L'APARTAT
DE CORREUS 19 DE L'ESCALA-17130

ROSA MARIA BALLESTA

**CENTRE
D'ESPECÍFICS**

FARMÀCIA

**FÓRMULES
MAGISTRALS**

Pintor Joan Massanet, 4 - Tel. 77 15 75 - L'ESCALA

Tel. (972) 77 03 95 - COSTA BRAVA - GIRONA

**HOTEL
RESTAURANT**

NIEVES MAR
(ANTIGA CASA NIEVES)

Tels. 77 03 00 — 77 03 04 - Passeig Marítim - L'ESCALA
(Costa Brava)

JOPA

nàutica

Closa del Llop, s/n.
Tel. (972) 77 07 55
L'ESCALA (Girona)

EMBARCACIONS · MOTORS · ACCESSORIS

EVINRUDE

EL VIU

Si a l'Escala parlem del Viu, pocs sabran que us referiu a en Joan Zit, i si a la mateixa rodalia de la vila esmenteu el Zit, serà molt rar que algú, ni d'entre tots els qui l'han tractat, tingui idea que al·ludi el Viu, el popular peixater. Tots dos sobrenoms, junt amb l'ofici, en Joan els heretà del pare, en Tià, que fou qui començà el negoci de la revenda de peix pels pobles del contorn quan deixà d'anar en mar: el de Zit, en qualitat de ciutadà escalenc; el de Viu, per la qualitat del peix que servia i perquè era així com en Tià el pregonava. Els clients, que hi devien estar força d'acord, no tingueren inconvenient a penjar l'epítet al propi anunci.

Tant com en Tià pogué, pare i fill treballaren plegats. Fou l'època de màxima expansió de l'empresa familiar. Aleshores disposaven d'una haca i un carret i la seva activitat s'estenia fins a Verges, les Olives, Gaüses, Camallera, Orriols, Bàscara, Siurana (manta vegada fins al Far), Vilamacolum, Sant Pere Pescador i tots els vilatges enclosos en aquest volt. A més a més del peix que duïen de l'Escala, també comerciaven amb el que compraven als pescadors santperencs quan arribaven a la riba del Fluvià a mitjan matí —peix de nansa i d'armellada. Diàriament sortien de casa a les sis de la matinada i no hi retornaven fins a les nou del vespre. Una bona jupa per a ells i per a l'animal.

El nostre record del Viu és de més ençà. En Tià ja havia plegat i en Joan continuava el quefer amb bicicleta, una BH comprada a Figueres per 35 duros, acabada la guerra, vehicle que mereix un comentari exprés. Afigureu-vos que a més del tripulant carregava una caixa de sardina —més rarament verat o boga, si no era barreja de tot— que feia un quintar net, les balances i els pesos, una saca per tapar la mercaderia i encara una dextra per fer llenya i aprofitar el viatge de retorn. Llavors es circulava per unes carreteres pavimentades amb macadam i molt mal conservades, que és tant com dir cosides de clots de cap a cap; uns sots de mal calcular-ne la fondària quan eren plens d'aigua terrosa de pluja. El trajecte era un continu de retrucs i sotracs secs per a l'afeixugada bicicleta que en Joan amb la vista curta, tot i saber-se el camí de cor, no els podia estalviar.

Aquella màquina devia ser construïda amb motlles d'abans de la guerra perquè es jubilà alhora que el seu amo en perfecte estat de funcionament. Una de les que ara es fabriquen no hauria arribat sencera a Viladamat ja al primer envit.

Talment com en Tià (el Viu sènior), en Joan (el Viu júnior) no necessitava nunci. El seu crit característic de "sardina fresca, noies, qui en vol?" llançat amb veu de pit un pèl rogallosa i de registre greu, sonava com un baladreig; de tan habitual i familiar, havia esdevingut part integrant de la comarca com un element natural més. Crit únic i irrepètible que el Viu engegava amb potència a les envistes dels pobles i que s'envolava per cobrir com un mantell sonor tot el veïnat. A la percebuda es mobilitzaven dones i gats que acudien a l'encontre del peixater a les primeres cases del carrer. Elles, plat en mà, discutien la reva, i els fèlids amb la cua dreta com un ciri, que és la seva manera manyaga de saludar, i de passada, bons coneixedors del comportament de les persones, de resguardar-la de l'esvalotat trapelleig que en rondava el nostre home. Entre altercats i mèus, en Joan despatxava parsimoniosament. La caixa, sense desamarrar-la del portaequipatge, feia de tauler i la bicicleta s'aguantava dreta al mig del carrer sense estintols, només amb la roda del darrera encavallada amb

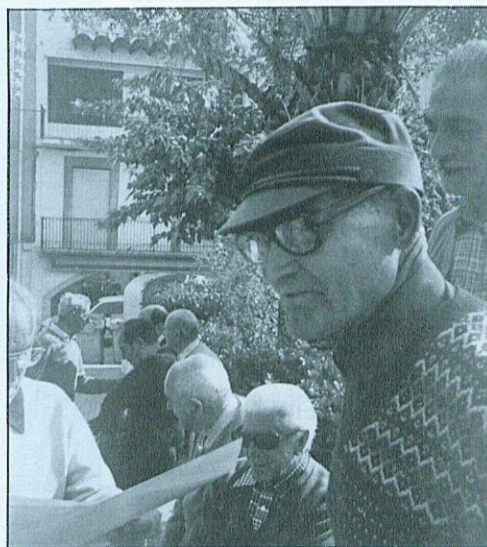
les cames del venedor. La torna pròdiga de les pesades donava empenta a la balançada i provocava sovint la fugida d'algun peix que esquitllava cap al terra en els atents parroquians de sota no deixaven arribar. D'on no s'esmunyia cap peça, ni que haguessin estat anguiles, era del plat de les dones que un cop servides embolcaven llestament amb el davantal. Prou sabien els gats que seguir-les era anar darrera un marso segur. Per això no desemparraven la posta entorn del peixater on sempre queia alguna cosa, i si no, amb la franquesa que tenien presa amb en Joan, procuraven d'urpar-la quan es presentava l'ocasió, moments en què sempre hem sospitat que el peixater es feia més el llosc que pas no era.

Fa una dotzena d'anys que el Viu és retirat. El seu reclam ja no rodola pels aires en els quals s'havia propagat durant mig segle llarg. Per ara es manté solter i s'està a casa de la seva germana, la més petita d'una fillada de tres noies i dos nois de la qual són els únics supervivents. Gràcies a una pensió de jubilació, el Viu no malviu però no passa de fer la viu-viu (i perdoneu). No sabé adaptar-se al temps de l'estraperlo i del postestraperlo; mentre que hom aprenia a guanyar per mitges, a multiplicar els marges comercials, a defensar periòdicament les mesures de superfície ancestrals (26 pams 2 de cana = 1 m²), a inventar el quilo de 800 gr i altres filigranes, ell pesava unes terces que feien prop de mitja carnissera i es limitava justet a guanyar-se les garrofes. El Viu no ho va ser prou quan va tenir oportunitat d'agençar-se un raconet sense fer res mal fet ni explotar ningú.

Com si ara es volés refer de les llargues absències a què l'ha obligat l'ofici, el Viu fa continus passeigs diaris per la seva entrançable vila. I si el voleu trobar de segur, aneu havent dinat o havent sopat a can Vilanera on no falta mai a fer la tassa de llet. Allí el vàrem sorprendre un vespre, assegut al mig del local i fent duet amb l'amic Leandre, engrescat donant un recital de cant. Ves per on —vàrem pensar— a en Joan encara li agrada d'anar fora carril; ara que hem arribat a fer efectiu allò de "pagant sant Pere canta", perquè si no és cobrant ací ja no hi ha déu que canti, mira aquest parell com ens les està decanant: igualment que en temps de les havaneres de llei. L'entorn, que no es movia del present, no els prestava atenció com és natural; però tampoc ells procuraven atreure auditori. Cantaven no gaire fort, per no molestar la concurrència, només per la pròpia platxèria, i ja en tenien prou.

Joan Callol i Masset, àlies el Zit, àlies el viu; peixater; ulleres de cul d'ampolla, crit baladreig i bon jan; amb una bicicleta, una caixa i unes balances va proveir de peix fresc puntualment tota una comarca. No fan pas més, ni potser tant, els moderns mercaders amb camions i frigorífics. Ell s'esmerçà a prestar bon servei i, si això ho requeria, no li recava de fer els viatges que fos per deixar contenta la clientela. Fou amic de tothom i no podia deixar sinó amics pertot. El que potser ningú no li ha reconegut és el favor que representà en un temps de butxaques força escurades poder millorar amb peix i per pocs cèntims la dieta quotidiana de trumfes i fesoles; ni segurament els païdors de l'època, avui més satisfets i en bona part espatllats, recorden, si és que se n'adonaren, la delícia d'aquella sardina que saltant de l'aigua en conservava tots els aromes. Més aviat ens refiaríem de la memòria agràida dels gats, però com que els gats no tenen la vida ni les vides que els confereix la ignorància humana, i dels que peixia el Viu ja no en queda cap, és difícil que ens en puguin parlar.

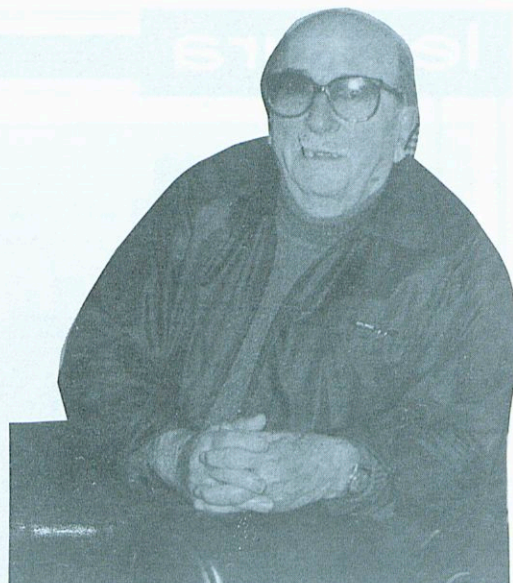
JOAQUIM ARMENGOL

conversa amb...

RODOMA

Francesc Callol i Pascual és un escalenc a qui les circumstàncies van portar a viure força temps fora de l'Escala, ja que, en acabar-se la guerra civil va haver-se de refugiar a França, i allí, gràcies a les coneixences que havia fet en anteriors estades i al domini de la llengua francesa que tenia per la mateixa raó, va poder sortir molt aviat del camp de concentració i poder-se quedar a viure on seria la seva segona terra. A França va treballar en el comerç del peix fins que, arribada la jubilació, es va tornar a establir definitivament a l'Escala.

L'Escalenc.— Sou escalenc?

Francesc Callol.— Sí, vaig néixer a l'Escala el 1906. Els pares eren fills de pescadors. Al pare li deien en Maurici Surinyac i la mare es deia Narcisa Pascual i era de la família de can Francisquet. El pare va quedar orfe als tres anys i se la va passar molt magre. Jo sóc el tercer fill que varen tenir, dues germanes nascudes abans que jo van morir molt aviat. De la tia Tuies, una germana de la meva mare, que no tenia fills, vaig heretar tot el que tinc. Era casada amb en "Xicu" Piquell, un pescador que se sabia manejar molt bé. A l'estiu, algunes vegades, havia anat a pescar fora, dins el Marroc, i a l'hivern anava a la barca, a les sepieres i treballava la vinya.

L'Esc.— Hem sentit dir que el vostre pare portava una taverna.

F. C.— El pare va portar el cafè d'un centre republicà que hi havia a on ara és a can Llonch. Tenia una biblioteca molt bonica però, com passa amb totes les coses, aquest centre se'n va anar en orris. Més tard va tenir un altre cafè i finalment el de la platja durant més de trenta anys.

L'Esc.— Quines entitats culturals hi havia aquell temps?

F. C.— A can Llonch va haver-hi l'Ateneu d'Art i Cultura, una associació amb companyia teatral, on es donaven classes de música. El president era un carter que hi havia a l'Escala que es deia Busquets. Com totes les coses de l'Escala, de l'Ateneu en van sortir algunes persones discomformes que van fundar un altre ateneu que s'anomenava Víctor Català i es trobava al Port d'en Perris. En aquest segon ateneu també s'organitzà un grup de teatre i més tard el futbol. Malgrat tot, aquest tampoc va durar gaire. Neix aleshores una altra entitat a on ara hi ha l'estanc de can Vilanera, a can Cabrera, que es pot dir va ser iniciada per en Ballesta. Allí es van començar a posar les bases de la revista Costa Brava.

Després d'uns anys d'inactivitat, es va fer càrrec de l'Ateneu el sindicat únic d'oficis varis, la CNT. D'aquesta manera va durar fins que va venir la guerra i es va canviar de casa, es va traslladar allí on ara hi ha la Caixa de Pensions de la platja.

A la platja hi havia la Societat de Pescadors, que més tard es va convertir en Pòsit de Pescadors.

Una altra era la societat dels pagesos, aquesta va aguantar fins als anys de la guerra.

L'Esc.— Vau anar a l'escola?

F. C.— Sí, vaig anar amb el senyor Alsina fins als 10 anys. Aleshores s'havia organitzat l'escola de l'Ave Maria. Van venir 4 o 5 Germans ensenyats, però es va acabar de seguida perquè ningú hi anava. També hi havia un mestre que tenia una escola lliure aquí al carrer de la Torre, a la casa de can Figueres, es deia Sr. Sala. Allí hi vaig anar fins als 13 anys que vaig començar a anar en mar.

L'Esc.— Amb qui vau començar d'anar en mar?

F. C.— Vaig començar anant a reganar amb en Batista. Reganar era una pesca feta vora dels esculls amb llums de carbur. Hi vaig anar durant dos o tres anys i més tard vaig anar en mar amb en Pepito de Palamós, fins als 16 anys. Mentre, també aprenia de barber i feia dos anys

que escrivia a "Acció Social Obrera" un setmanari de Sant Feliu de Guíxols. Un hivern, jo tenia 16 anys, un amic, en Pepet de can Minolet, que era barber a un poblet de França, va escriure al barber amb qui jo treballava, que tenia la barberia als baixos de can Maranges, dient-li que s'havia de casar i que necessitava algú per a substituir-lo un mes, així que jo hi vaig anar, m'hi vaig quedar uns 5 mesos, i vaig aprendre una mica de francès.

L'hivern següent vaig anar a treballar a Barcelona, era l'any 1923, temps de la dictadura d'en Primo de Rivera, i que em van empresonar, junt amb un meu amic, per ser membres del sindicat. En no tenir lloc a la presó, ens posaren a una habitació on hi havia les habituals de la neteja. Al matí següent, en venir la dona de la neteja, ens deixà marxar. Aleshores vaig anar tres o quatre mesos més a França, a Perpinyà. Allí passava el periòdic "Llibertari" per la muntanya a Portbou, fins que vaig tornar a l'Escala. Aquí el sindicat actuava a la clandestinitat. Vam organitzar un servei per mar,

per passar la gent que havia de fugir a França.

L'Esc.— Després, què va fer?

F. C.— Vaig tornar a anar a la teranyina fins que va venir la República altre cop, i continuava en el Sindicat. Hi havia els germans Donjó, que eren veritables sindicalistes, entre altres, que compartíem els mateixos ideals.

Durant la República, vaig anar primer de secretari al Comitè comarcal de Figueres uns dos anys i llavors vaig anar de delegat de la província al Comitè regional de la CNT, amb un tal Font de Sant Feliu de Guíxols. Durant aquells temps vam anar fent feina. Va ser aleshores quan va començar la lluita entre nosaltres i els de la FAI. Quan hi va haver el Congrés a Sabadell vaig presentar la dimissió. Jo estava d'acord amb el manifest dels trenta, contra la FAI, i vaig ser una mica arraconat.

Uns quants de l'Escala em van venir a trobar per dir-me que m'havia de fer soci del sindicat agrícola, ja que allà hi manaven els amos, i ells ho volien arreglar de manera que els que no tenien prou terra en tinguessin més. Me'n vaig fer soci i vam fer un sindicat com cal, en règim de cooperativa. Compràvem les llavors a l'engròs i la gent es guanyava millor la vida. El Sindicat va arribar a ser intercomarcal. Érem uns cinc-cents socis. Més tard vam ingressar a la Unió de Rabassaires. En aquell temps es va promulgar la llei de Contractes de Conreu, la qual beneficiava el pagès petit, però en venir el "bienni negre", amb el triomf de Gil Robles, a molts d'aquells masovers els van treure de les seves terres sense indemnització.

En tornar-hi haver eleccions, van guanyar altre cop les esquerres. Aquí a l'Escala es va fer un front d'esquerres. La votació es va fer a Pekín, va ser una votació popular i d'allí en van sortir els nou o deu nous representants del poble.

Aleshores hi va haver la reacció al triomf de Gil Robles. Es van constituir uns tribunals, en deien "Jutges de conflictes". La intercomarcal nostra tenia lloc als Jutjats de Primera Instància de Girona, Figueres i la Bisbal.

Junt amb un noi d'Albons vam anar a Girona, i allí vam jutjar molts casos. Naturalment, gairebé sempre van guanyar els treballadors.

Durant el Bienni negre, trenta-sis persones de l'Escala vam ser agafades i vam estar empresonats uns dotze dies. Vam tenir la sort que ens toqués un capità-jutge que estiujava a l'Escala. Recordo que ens van venir a veure en Badoret, el meu pare i mossèn Carles. Un soldat del castell ens va dir que teníem visita, al cap de poc van venir dos soldats més i em diuen que els segueixi. Em van portar fins al despatx del comandant i allí vaig veure Mn. Carles agenollat demanant que ens deixessin anar, que érem uns bons nois. El diumenge següent ja érem a casa.

L'Esc.— On va ser durant la guerra civil?

F. C.— Jo vaig ser aquí fins al començament del mes de setembre. Aleshores em van nomenar a Figueres perquè no deixés treure els vedells i altre bestiar, a fi que quedessin mares d'aquestes cries i no es vengués tot. Encara que teníem policia al nostre costat, quan venien treballadors d'escorxadors de Girona o Barcelona portaven catorze o quinze soldats i, és

clar, no hi teníem res a fer.

Vaig tornar aquí i vaig estar molt malalt. La CNT de Girona em va venir a buscar altra vegada per anar a un congrés a Barcelona. Allí van nomenar-me Secretari Adjunt del Secretari General de la Federació Catalana de Pagesos. Per tant, vaig haver d'anar a viure a Barcelona, i allí vaig ser-hi fins a l'agost del 37. Vaig treballar molt al Comitè al setmanari "El Campo" i a més a més feia una mitja hora de ràdio cada setmana. Em nomenaren també membre del Consell d'agricultura de la Generalitat. Tot això va passar pels voltants dels fets de maig. El que us dic representava moltes hores de treball.

Al mes d'agost, no sé si va ser per gelosia, em van cridar del comitè perquè deixés o bé el càrrec o bé el partit. Jo no volia deixar el partit sindicalista, i així els ho vaig dir. Volia continuar fent el que havia fet fins aleshores, per altre cantó qui m'havia nomenat havia estat la delegació de Girona. Més tard vaig presentar la dimissió i a "Solidaritat obrera" va sortir-hi un certificat de bona conducta pel treball que havia fet. També vaig treballar uns tres mesos al diari "La Mañana", fent de director i cap de redacció.

A la guerra jo no hi havia d'anar, però vaig voler anar-hi. Van nomenar-me comissari de batalló. Vaig estar al front d'Aragó com a secretari de brigada. Vam combatre a l'Ebre; a la reculada vam arribar fins a Torroella de Montgrí, i d'allí vaig passar cap a França.

hissant la ploma

LA LEGALITZACIÓ DE LES EMISSORES MUNICIPALS DE CATALUNYA

Quan surti aquest escrit, ja farà força dies que se sent parlar de les Emissores Municipals de Catalunya (EMUC) i de la resta de l'Estat. Està pendent la legalització d'aquestes emissores després de deu anys de funcionament a Catalunya (la primera va ser la ràdio municipal d'Arenys de Mar). Amb aquesta possibilitat tan propera, la situació de moltes emissores municipals ha evolucionat des dels inicis i possiblement, arran dels esdeveniments actuals, algunes hauran de tancar les seves emissions. En els propers paràgrafs intentarem fer una anàlisi de la situació d'aquest tipus de ràdio local i pública.

LA CREACIÓ D'UN MITJÀ DE COMUNICACIÓ MUNICIPAL

Les emissores municipals sorgeixen espontàniament, impulsades per un grup de persones que els agrada fer ràdio. Això és essencial. Posteriorment, aquests grups demanen als Ajuntaments respectius si volen recolzar la iniciativa ja que comporta uns costos difícilment assumibles per un grup de particulars i perquè la voluntat dels promotors és que la ràdio sigui una eina més del poble i no només un instrument comercial. Es així com any rera any fins avui a Catalunya hi ha 150 Emissores Municipals.

Els mitjans tècnics són habitualment escassíssims i això ha estat substituït per unes altes dosis d'imaginació en la resolució de problemes tècnics i en un voluntarisme personal dels grups integrants de cada emissora, que, evidentment, varen començar fent ràdio a base de moltes hores i en molts casos posant-hi també diners, esforços i il·lusions.

LA RELACIÓ ENTRE L'AJUNTAMENT I L'EMISSORA MUNICIPAL

Tot i que en un principi molts Ajuntaments es varen mostrar entusiasmats amb la idea (això no passava sempre) molt pocs varen entendre en aquell moment què era una emissora municipal i què implicava. Encara avui hi ha Ajuntaments que no han entès quina funció poden desenvolupar, quin és el seu paper i les possibilitats que tenen. Hi ha emissores que, dia a dia, es veuen obligades a justificar la seva existència i la seva funció dins el seu municipi.

En pocs casos es produeix una intervenció directa de l'Ajuntament a l'Emissora però es coneixen casos en què sí que aquest intervé directament en qüestions que són pròpies dels caps de programació i no del Consistori. En general, però, la varietat i el nombre de col·laboradors garanteix una pluralitat i un acostament al que passa al poble força considerable.

D'ON SURTEN LES MISSES

En la majoria dels casos no es dota d'un pressupost digne a les emissores municipals i així ens trobem amb emissores que tenen un pressupost anual de 200.000 PTA. Però també hi ha emissores que en aquest sentit han assolit uns nivells acceptables en relació al seu entorn. El cas més clar és el d'una emissora de l'àrea de Barcelona que supera els cinquanta milions de pressupost.

Gairebé en tots els casos és l'Ajuntament qui fa l'aportació econòmica més important per sostenir un mitjà de comunicació que no està pensat perquè doni beneficis. Tot i això, moltes emissores municipals fan publicitat o promoció de programes, la qual cosa suposa una font addicional d'ingressos.

De foma col·lectiva, i en casos molt concrets, les emissores han rebut a través d'EMUC l'ajuda d'altres institucions (Diputació de Barcelona) en forma de suport logístic, de locals i de serveis bàsics com el de fotocòpies, la llum i el telèfon de la seu d'EMUC.

IMPLICACIONS DE LA LEGALITZACIÓ DE LES EM

Actualment està a punt d'entrar en fase de discussió la llei d'Emissores Municipals. Si la llei segueix endavant tal com està, les EM no podran fer publicitat i això suposarà, juntament amb altres qüestions que ara estudiarem, el tancament per asfíxia econòmica d'un important nombre d'emissores. La pressió que estan exercint les emissores comercials perquè no facin publicitat és lògica i forma part de la seva eterna lluita perquè els mitjans de comunicació públics no facin publicitat. Això, com tothom es pot imaginar, és demanar peres a l'om. Tothom sap que els costos dels mitjans de comunicació s'han de sufragar mitjançant la publicitat i els locals no haurien de ser una excepció. Una altra qüestió serà que posteriorment els mateixos mitjans de comunicació local s'autoimposin límits a la publicitat (tal i com fan per reglament de règim intern les emissores associades a EMUC), però han de tenir les mateixes possibilitats que els altres.

Un altre punt conflictiu serà l'homologació d'equips tècnics. La legalització implica que els mitjans tècnics de l'emissora seran inspeccionats i homologats pel ministerio de Transports i Telecomunicacions, per evitar que es produeixin casos d'interferències i problemes similars (tots recordeu segurament la interferència que produïa el ràdio-enllaç de l'EM de l'Escala a un satèl·lit francès). Moltes emissores que funcionen amb equips autoconstruïts no podran assumir la despesa que suposa renovar els equips, que són molt costosos.

Finalment, un punt que també es planteja en la llei d'EM és que les competències de cessió d'autorització d'emissió no són obligatòries. Això vol dir que, per exemple, si una emissora municipal compleix tots els requisits exigits per la LOT (Llei d'Ordenació de les Telecomunicacions), els exigits pel ministerio de Telecomunicacions, i la resta, en les autonomies en les quals el lliurament d'autoritzacions d'emissió sigui competència del Govern Autònom, aquest es reserva el dret d'atorgar la llicència a qui cregui convenient i no a tots els que compleixin els requisits. Això suposa una limitació molt greu i podria fins i tot incórrer en la inconstitucionalitat.

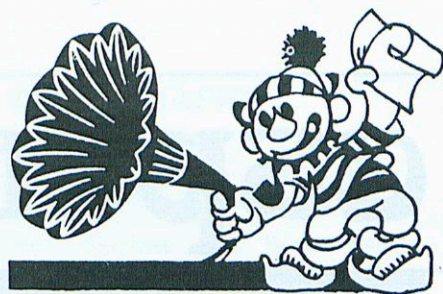
Paral·lelament a tot això, es planteja actualment el deute que tenen les emissores municipals amb la Sociedad General de Autores de España, que reclamen a les EM les quotes devengades des que aquest varen començar a funcionar. Això suposa un greu inconvenient econòmic que se suma als ja exposats. El que actualment s'està negociant és la forma com s'efectuaran aquests pagaments i si es pot trobar una forma de conveni amb el col·lectiu que tingui en compte la realitat (precària realitat) de les EM a l'hora de cotitzar a la SGAE.

EL FUTUR DE LA RÀDIO PÚBLICA LOCAL

Ara s'estan preparant els actes de celebració de 10 ANYS D'EMISSORES MUNICIPALS DE CATALUNYA, que es duran a terme entre el setembre i el desembre d'enguany a tot Catalunya. Entre aquests actes moltes emissores celebraran els seus propis (com l'EM de l'Escala). En un clima d'incertesa després de deu anys, les emissores han manifestat la seva voluntat de continuar essent un servei local, públic i acostat a la vida del seu entorn, i la voluntat de millorar la qualitat del producte que ofereixen.

NOTICIARI LOCAL

RESUM DE NOTÍCIES CORRESPONENT AL MES D'ABRIL.
SERVEIS INFORMATIUS DE RÀDIO L'ESCALA

2-04-89 INICI DE LA PROGRAMACIÓ MATINAL

El dos d'abril començava de nou l'emissió matinal dels diumenges a Ràdio l'Escala. A les nou s'obria amb "Martí matí", a les deu seguia amb "La Cara de la Ràdio" i a les onze sortia a l'aire "La ressaca del diumenge". De dotze a dues un programa continu, "Musical 80". La programació del diumenge corre a càrrec d'un grup de col·laboradors: Martí Brugués, Sebi Garcia, Marta Coll, Susanna Guri, Albert Geli i Josep Callol.

5-04-89 ES MODIFICA PUNTUALMENT EL PLA GENERAL

La proposta presentada en un ple era incloure uns terrenys que queden darrera de la benzinera de la Closa d'en Llop al pla parcial d'aquesta zona. Aquests terrenys varen quedar anteriorment fora del planejament del Pla Especial d'Empúries, ja que formaven part d'una unitat d'actuació major. Les normes de plans generals obliguen a uns mínims de cessió que haurien estat excessius per les dimensions del terreny, per això es varen incorporar al pla de la Closa d'en Llop.

10-04-89 EL CAMPIONAT D'ESPANYA DE RESISTÈNCIA

Per primera vegada es crea el campionat d'Espanya de Resistència en Karts. El primer campionat es disputa a l'Escala el 30 d'abril segons que es coneixia per aquestes dates. La prova, oberta a equips de tot l'estat formats per dos pilots es corre durant sis hores ininterrompudes. La prova és única i per tant l'equip guanyador es proclama campió absolut.

12-04-89 II MARXA CICLOTURISTA DE L'ANXOVA

Celebració d'aquesta segona Marxa Cicloturista, amb el concurs del Patronat de l'Esport. En aquesta segona edició es va fer un recorregut semblant a l'anterior, amb un total de vuitanta quilòmetres. Els participants d'aquesta segona edició varen ser més d'un centenar, força més que en la primera edició.

13-04-89 ZONES BLAVES PER PARQUÍMETRES

En el transcurs d'una entrevista mantinguda a l'Emissora Municipal amb el regidor Sr. Josep Carreres, aquest va afirmar que aquest estiu algunes zones blaves serien substituïdes per llocs d'aparcament controlats per parquímetres. Aquesta mesura s'adoptarà en determinats carrers, considerats els més conflictius. L'experiència s'ampliarà aquest estiu a altres aparcaments municipals.

18-04-89 PRIMER ANIVERSARI DE LES EMISSIONS MATINALS

El divuit d'abril del 1988 Ràdio l'Escala Emissora Municipal iniciava la seva emissió als matins, entre les vuit i dos quarts de dues de la tarda, incorporant un equip de persones contractades que s'encarreguen des de fa un any de la producció i realització de programes i de la gestió i control administratiu de l'emissora.

18-04-89 EL GOVERNADOR MILITAR DE GIRONA VA SER A L'ESCALA

El governador militar de Girona va ser a la nostra població per visitar en companyia de les autoritats municipals els terrenys del

ministre de Defensa situats a Punta Montgó. Aquests terrenys, en els quals hi ha una caseta en ruïnes i una torre de defensa, a part d'altres instal·lacions militars, seran reconvertits per al seu ús turístic per tal de fer-hi un mirador i posar-hi bancs i fanals, i possiblement fins i tot una font. Per a altres temporades fins i tot es podria pensar a reconvertir la caseta per a ús turístic-comercial.

20-04-89 ELECCIÓ DE JUTGE DE PAU

Des d'aquesta data, l'Escala té una Jutgessa de Pau. Es tracta de Ramona Viella, que una vegada confirmada en el càrrec l'ocuparà durant quatre anys. El substitut va ser Joan Ribera. Aquestes dues persones varen ser triades per votació secreta del Ple, d'entre una llista de sis candidats, tot i que a darrera hora un dels candidats va retirar la seva candidatura mitjançant una carta.

27-04-89 PLE ORDINARI DEL MES D'ABRIL

En el darrer ple ordinari es va acordar de prorrogar els contractes a Josep Andrades per un any, a Núria Torres (Policia Local) per sis mesos, i al responsable del Servei Municipal de Català, Joaquim Armengol, fins la data de la seva jubilació. Un dels punts destacats podria haver estat l'aprovació de l'ordenança de policia i bon govern però va ser retirada ja que els regidors no havien tingut temps d'estudiar-la. Es varen aprovar inicialment les ordenances fiscals reguladores de la connexió del servei d'alarmes i la reguladora de la instal·lació d'aquest servei. També es va acordar tirar endavant l'organització d'un acte commemoratiu d'homenatge als escalencs víctimes del nazisme, després que CiU presentés una moció en aquest sentit. En l'apartat de precs i preguntes es va acordar de convocar una reunió per analitzar la situació del Centre Cultural Municipal.

27-04-89 ATRACAMENT AL CARRER MARANGES

A un quart de vuit de la tarda, un individu va entrar en una agència de canvi al carrer Maranges i després d'amenaçar l'empleada amb una escopeta de canons retallats es va endur una important quantitat de diners. L'home, que va ser descrit com un home moreno, de cabell llarg, i de complexió forta, vestia una caçadora negra i uns texans. L'atracador va actuar a cara descoberta i només portava ulleres de sol. També portava una motxilla de color blau, que és on amagava l'arma. L'individu, després d'endur-se els diners, va fugir a peu.

LA CORAL EMPÒRIUM S'EXCUSA D'UNA INVOLUNTÀRIA OMISSIÓ

L'organització de qualsevol acte, la redacció d'un escrit o la improvisació d'un parlament comporten sempre per als responsables un risc molt enutjós: el cometre lamentables omissions totalment involuntàries. És com un parany que ens para la memòria, en el qual és gairebé inevitable caure un dia o altre. Això és el que va succeir en el passat Aplec de la Sardana dedicat a la Coral Empòrium: ni en el llibre de l'Aplec ni en cap dels actes no es va esmentar l'estimable col·laboració d'uns quants elements que en moltes ocasions havien actuat amb la Coral, donant-li suport en l'acompanyament de les havaneres. Ens referim als guitarristes Quimet Piqué, Sònia Torrent, Miquel Escarrà i els germans Josep M.^a i Víctor Casas. En nomenar-los, no podem menys que tenir un agraït record pel difunt Rafel Callol, al qual es deu el planter de molts joves guitarristes escalencs. Ell i el veterà Quimet Piqué van ser els primers acompanyants de la Coral.

Encara que particularment ja ens consta que algun d'aquests bons amics ens perdona el nostre descuit, creiem que és un deure publicar aquestes ratlles. Si els afectats no les consideraven necessàries com a desgreuge, millor. Però, en tot cas, els preguem que les acceptin almenys com a consol per nosaltres.

LA CORAL EMPÒRIUM

FUTBOL

Resultats del mes d'abril:

BENJAMINS

Dia 2	l'Escala – Roses	2-0
Dia 9	Esplais – l'Escala	7-1
Dia 16	l'Escala – Sant Pere	2-2

ALEVINS

Dia 2	Turó Baix – l'Escala	6-1
Dia 9	l'Escala – Vilabertran	8-1
Dia 16	Penya Blanc-Blava – l'Escala	1-0

INFANTILS

Dia 2	Calella – l'Escala	3-0
Dia 9	l'Escala – Roses	5-2
Dia 16	l'Escala – Palamós	4-0
Dia 23	Olot – l'Escala	3-1

JUVENILS

Dia 2	l'Escala – Doble Set	0-1
Dia 9	Lloret – l'Escala	4-0
Dia 16	Banyoles – l'Escala	3-1
Dia 23	l'Escala – Salt	1-1

TERCERA REGIONAL

Dia 2	l'Escala – Albons	2-1
Dia 9	Sant Miquel – l'Escala	2-3
Dia 16	l'Escala – Calella	0-2
Dia 23	Viladamant – l'Escala	3-1

PRIMERA REGIONAL

Dia 2	Cassà – l'Escala	1-1
Dia 9	l'Escala – Pals	2-4
Dia 16	Maçanet – l'Escala	0-2
Dia 23	l'Escala – Arbúcies	5-1

El dia 30 de juny farà quatre anys de la presa de possessió de l'actual Directiva del FC l'Escala. El reglament federatiu preveu, quan arriba el cas, convocar una assemblea extraordinària, per tal de recordar-ho als associats, alhora de procedir a la creació de la Junta Electoral. Posteriorment, hi ha un mes de temps per presentar les candidatures, les quals s'han de donar a conèixer en la reunió ordinària.

Aquest fou el motiu pel qual la Junta del nostre Club de Futbol, va convidar pel dia 28 d'abril, a la reunió que, en segona convocatòria, amb començament a les 10 de la nit, va tenir lloc a la Sala del Centre Cultural Municipal "Xavier Vilanova".

Oberta la sessió pel president –en Pere Solés– es varen anar seguint els punts que figuraven en la convocatòria: 1) Situació de la Junta Directiva al 30 de juny; 2) Elecció de la Junta Electoral; 3) Convocatòria d'eleccions i 4) Precs i preguntes.

A més del President, detallaren l'ordre del dia els components de la Junta: Ballesta, Casadevall i Feixas, donant-se per concretat que a l'elecció de la Directiva seran facilitats a la Federació el nom de deu dels socis assistents –cinc titulars i cinc suplents– que reglamentàriament han de formar la junta electoral, convenint-se que fos el divendres dia 26 de maig, en el mateix lloc i hora, quan se celebrarà l'Assemblea Ordinària, en el decurs de la qual s'hauran de tractar diverses qüestions que ja varen ser breument comentades en el darrer punt –el de precis i preguntes– de la reunió extraordinària, de l'esmentat 28 d'abril, la qual finalitzava entre dos i tres quarts de dotze de la nit.

ASSEMBLEA ANUAL DEL CENTRE ESPORTIU I RECREATIU L'ESCALA

El divendres dia 14 d'abril, va tenir lloc a la Sala d'Actes de l'Estatge Social de l'Entitat, el Centre Cultural Municipal "Xavier Vilanova", l'Assemblea General Ordinària de Socis del CER, en la convocatòria de la qual hi figurava el següent ordre del dia: 1) Lectura de l'acta anterior; 2) Presentació de l'estat de comptes de l'any 1988; 3) Lectura del pressupost general per l'any 1989; 4) Marxa de les seccions; 5) Cadires noves per al bar del Centre; 6) Lectura dels Estatuts del Centre i 7) Precs i preguntes.

Un altre compromís ens va privar de poder-hi assistir, com ja també ens va passar l'any anterior. En aquella ocasió demanàvem a un soci, mereixedor de tota credulitat, que ens donés detall de com havia anat la reunió, per tal de poder donar-ne informació, però el fet que el mes següent sortís publicat a l'*Escalenc* que les dades no s'ajustaven a la realitat, aconsella que, enguany, ens limitem a anotar la celebració de l'Assemblea que, l'assistència d'una trentena d'associats havia d'obligar a iniciar-la a les 10 de la nit, hora de la segona convocatòria.

DESFILADA DE MODELS

El dissabte dia 22 d'abril, a les 10 de la nit, i el diumenge dia 23 a les 6 de la tarda, varen portar-se a terme a la Sala del Centre Cultural Municipal "Xavier Vilanova", organitzades i presentades pel grup de PLAY BACK DE VETERANS, unes desfilades de models de roba antiga, del temps de la picor, de les que portaven els nostre avis i besavis, que anava des dels vestits de bany als de cerimònia, passant per la roba interior, complements, vestit de tarda, de nit, d'època, de comunió, per cloure, amb els de nuvis. La vàlua i vistositat de les peces, afegit a l'espontaneïtat, feminitat, elegància i en molts casos la comicitat dels actants repercutiren en què els assistents a les vetllades, en major número el diumenge que el dissabte, passessin una estona ben agradosa, que en definitiva era el que pretenia l'organització.

L'APLEC DE LA SARDANA

El diumenge 30 d'abril va tenir lloc a la nostra vila l'Aplec de la Sardana:

- Enguany ha arribat a la catorzena edició.
- Per primera vegada s'ha celebrat el mes d'abril.
- Es el primer cop que la tramuntana hi ha estat present.
- Tot i que el vent era fort i fresquet, el nou recinte es va veure molt concorregut.
- Va haver-hi, també, la degustació d'anxoves de l'Escala.
- Va deslluir l'espectacle el fet que les cobles haguessin de tocar baix l'empostissat.
- Com igualment s'havia de fer a peu pla, l'acte d'homenatge.
- Si bé l'Aplec tenia el seu escenari habitual, el passeig Lluís Albert, en aquesta ocasió l'emplaçament no era l'acostumat, ja que si sempre s'havia fet en el sector d'entre el passatge Bonaire i el carrer del Mar, aquest any ha estat el d'entre el carrer de l'Església i l'avinguda Ave Maria.

– Les cobles Flama de Farners, la Principal de la Bisbal i Foment de la Sardana, que varen intervenir per aquest ordre, oferiren dotze sardanes al matí (quatre cada una) i catorze a la tarda (quatre cada una i dues de conjunt).

– A la nit, a la sala del Centre Cultural Municipal "Xavier Vilanova" tenia lloc un lluit ball, amenitzat per l'orquestra la Principal de la Bisbal, amb una assistència molt remarcable, en el decurs del qual fou proclamada la Pubilla de la Sardana de l'Escala 1989, distinció que va recaure en la gentil Maria Rosa Pagès i Vilabrú.

Maria Rosa Pagès i Vilabrú
PUBILLA DE LA SARDANA DE L'ESCALA 1989

– La Secció Sardanista del CER, entitat organitzadora d'aquest XIV Aplec de la Sardana de l'Escala, va dedicar-lo a la "Coral Empòrium" com a reconeixement al seu tarannà artístic i cultural que en tan digne lloc ha deixat el bon nom de la nostra Entitat i de la nostra vila.

La vigília de l'Aplec, el dissabte a la nit, a la Sala de l'Estatge Social del CER, va haver-hi un concert de sardanes, interpretades per l'Orquestra de Cambra de Girona i la Coral Empòrium. El concert va constar de dues parts. La primera l'iniciava l'orquestra de Cambra amb "Innominada" de Juli Garreta, seguint amb "A cau d'orella" de Josep Serra, per continuar, conjuntament amb la Coral en les interpretacions de "La cançó del taper" de Cassià Casademont, "És la Moreneta" d'Antoni Carceller, "Empar" de Jaume Vilà, "Garbinada" de Lluís Albert i "Cançó d'amor i de guerra" de Rafael Martínez Valls. La segona part era també encetada per l'Orquestra que va oferir "Recordant en Morera" de Lluís Albert i "Remembrança" de Joaquim Serra i, novament amb la integració de la Coral, seguir amb "Llevantina" de Vicenç Bou, "Cançons que tornen" de Josep Vicenç "Xaxu", "La Font de la teula" de Jaume Bonaterra, "Evocació al Pirineu" de Rafael Martínez Valls, "Records de l'Escala" de Saiz i "Nabuco" de Verdi, aquesta darrera fora de programa atenent els insistents aplaudiments amb que foren afavorides totes i cada una de les actuacions i que es feren més persistents en acabar la vetllada. El mestre Lluís Albert, dirigia Orquestra i Coral mentre que la senyora Roser Sureda ho feia en "Evocació al Pirineu" primera de les tres composicions en què la Coral Empòrium va actuar amb veus mixtes.

La presentació del concert va ser a càrrec de Robert Roqué. En el moment de fer acte de presència, a l'escenari, els components masculins de la Coral fou quan es lliurava un ram de flors a la senyora Roser, s'oferia una rosa als cantaires i es feien a mans als familiars dels difunts de la Coral, l'Albert Callol i la Maria Pedrero, uns pomells de flors per a ser depositats el dia següent en les seves respectives sepultures. El diumenge, tenia lloc en un acreditat restaurant de la nostra població, un dinar de germanor amb assistència, de la totalitat dels integrants de la Coral Empòrium i alguns familiars, i ans de la interpretació de les sardanes de conjunt, en el recinte de l'Aplec, el President del CER –l'Àngel Rodríguez– l'Alcalde de la vila –Rafael Bruguera– en presència de la Pubilla de la Sardana 1988 –Ester Ballesta– lliuraven uns obsequis acreditatius d'aquesta dedicació-homenatge alhora de, amb uns breus però emotius parlaments, encoratjar la Coral per continuar la seva elogiosa tasca, oferint el patrocini i suport que calgui. El dia següent, dilluns a dos quarts de vuit del vespre, a l'Església Parroquial es va oficiar una missa en sufragi i memòria de l'Albert i la Maria, els components de la Coral que han passat a millor vida. El cant de la "Salve", en acabar la Santa Missa, interpretada amb una emotivitat remarcable, posava punt i final, als actes del XIV Aplec de la Sardana de l'Escala, dedicat a la Coral Empòrium, agrupació a la qual al mateix temps que felicitem pel merescut homenatge, hem de manifestar la màxima aspiració en confiar els serà ofert el suport necessari per tal de perseverar en la comesa que tantes satisfaccions i jornades de joia ens ha permès assolir.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Naixements

1-3 Blanca Piñol i Fernández filla de Ramon i Concepció

Matrimonis

18-3 Joan Fernández i González amb Remei Sánchez i Sánchez

1-4 Joan Martín i Parra amb Maria-Isabel Torres i Ginés

15-4 Josep Alvarez i Martínez amb Maria-Purificació Suárez i Freile

29-4 Manel-Josep Rami i Clemente amb Montserrat Clos i Rica

Defuncions

6-3 Eduard Fonsdeviela i Abulí, 63 anys

9-3 Juli Faig i Serrat, 73 anys

17-3 Frederic Ballester i Guillot, 65 anys

TENNIS TAULA Fèlix Guanter

EI CER ANXOVES DE L'ESCALA, DESÈ EN ELS CAMPIONATS DE CATALUNYA ABSOLUTS

Els dies 29 i 30 d'abril i 1 de maig es jugaren a Sant Adrià del Besòs els Campionats de Catalunya Absolutos, amb la participació del CER, amb Ignasi López, Ramon Junyent, Josep Gauchia i Pere Riembau, que per equips es classificaren desens entre 16 clubs. Aquests foren els resultats dels cinc partits:

CER 5 – Arboç de Tarragona 0 (Riembau 2, Gauchia 2, López 1)

TT Vic 5 – CER Anxoves de l'Escala 4 (López 3, Junyent 1, Gauchia 0)

Genet Calella 5 – CER Anxoves de l'Escala 0 (López 0, Junyent 0, Riembau 0)

CER Anxoves de l'Escala 5 – Jovent Saltenc 2 (Junyent 3, Gauchia 2, Riembau 0)

Oleastrum Tarragona 5 – CER Anxoves de l'Escala 2 (Gauchia 2, López 0, Riembau 0)

La millor classificació s'obtingué a la prova de dobles masculins, en la qual Ramon Junyent i Ignasi López arribaren fins a les semifinals.

COMPETICIÓ PROVINCIAL

Pere Riembau, campió provincial infantil

L'infantil del CER, Pere Riembau es va proclamar campió gironí infantil sorprenent a la final el seu company d'equip David González que es classificà segon, per davant de Dani Ortiz del FD Cassanenc, produint-se un triple empat, amb aquests resultats:

Pere Riembau – David González 2-0

David González – Dani Ortiz 2-0

Pere Riembau – Dani Ortiz 1-2

Per tant, comptant el "goal average", en Pere Riembau quedava campió amb 3 jocs a favor i dos en contra; en David González, segon, amb dos jocs a favor i dos en contra; i en Dani Ortiz, tercer, amb dos a favor i tres en contra.

David González i Josep Gauchia, quarts de dobles primeres

En el provincial de dobles primeres, la parella del CER més ben classificada fou la formada per Josep Gauchia i David González, que ocuparen la quarta plaça. El triomf final fou per Fajardo i Torrentó del FD Cassanenc.

Equips Segones. El CER, classificat finalment en segon lloc

Ha acabat també el provincial de segones, ocupant el CER el segon lloc, per darrera del Jovent Saltenc. Durant el mes d'abril, s'obtingueren aquests resultats, en els quatre darrers partits:

FD Cassanenc 5 – CER 2 (González 1, Sánchez 1, Riembau 0)

CER 5 – TT La Bisbal 1 (González 2, Riembau 2, Sánchez 0)

TT Lloret 2 – CER 5 (González 3, Riembau 1, Sánchez 1)

CER 5 – TT Campllong 1 (Riembau 2, Sánchez 2, J. M. Guanter 1)

EL CER L'ESCALA JA COMPTA AMB ESTATUTS

El divendres 24 d'abril, en l'Assemblea Anual ordinària de socis, es comunicava, entre d'altres coses, que segons Resolució de la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques del Departament de Justícia, de la Generalitat de Catalunya, els Estatuts de l'Associació CENTRE ESPORTIU I RECREATIU L'ESCALA foren inscrits en el Registre d'Associacions de Girona, secció 1a núm. 1.615, en data 24 de febrer de 1989.

DE MÉS I DE MENYS

Aquesta secció, concebuda com espai d'expressió crítica en el més positiu sentit de l'acceptació, aplega les opinions dels lectors recollides per la Redacció, que les publica com a un aspecte més de servei públic.

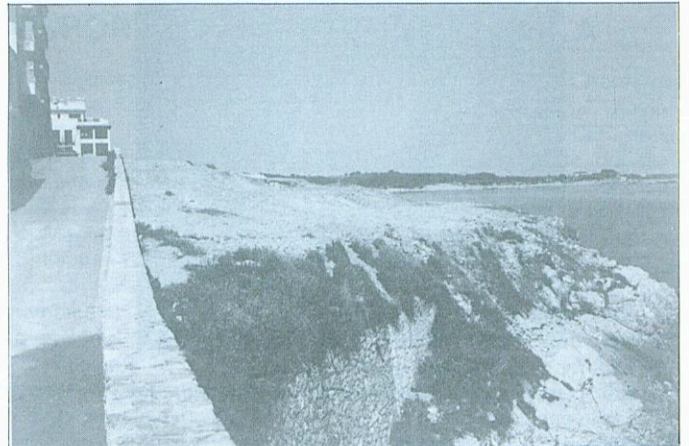

Els vianants del Passeig Marítim quedaren sobtats dies enrera quan un matí va aparèixer vora l'aigua un magnífic i rutilant "water" a punt d'ésser condicionat. ¿Seran el nous lavabos públics que hom demana des fa temps? Haurà volgut l'Ajuntament donar-nos la sorpresa d'uns serveis "dernier cri" just en el lloc de les preferències defecatòries de molts ciutadans? (com es pot constatar fàcilment per la ferum que exhalen aquests entorns). Potser un benefactor anònim l'ha deixat en heretatge per al poble necessitat d'alivi? Serà un monument a l'escatologia de la modernitat?

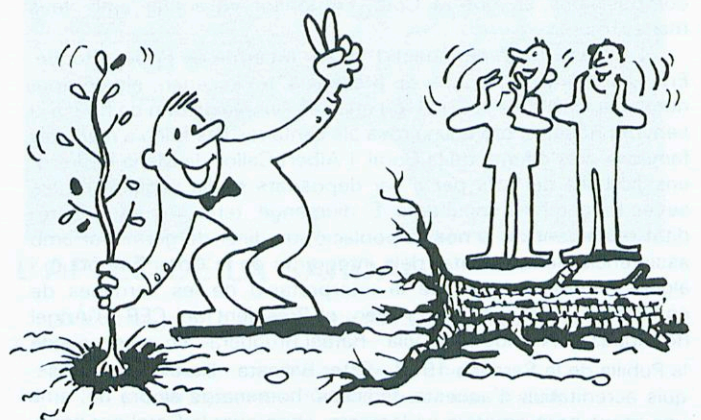
Llàstima que en una nit fosca la mar ferèstega se'l va emportar silenciosament deixant-nos amb l'angoixa desencisat d'un misteri indesxifrable.

És justificable que a aquestes altures (mig maig) encara no s'hagi procedit a l'arranjament dels estralls que l'hivern causa a la platja dels Riells i als encontorns ja des d'ara molt freqüentats?. Als que estimem l'Escala ens fa mal a les orelles els comentaris recriminadors que un sent per les oïdes i en l'ànima.

Una bona tasca de neteja ha adecentat aquesta zona entre el mar d'en Manassa i la Creu, que esperem que es respecti dins les característiques naturals actuals. Per cert, ha posat al descobert amb més evidència uns evocadors "bunkers" que donen a l'entorn un segell personal que seria interessant conservar.

Perquè no es dicten unes normes que comprometin a les immobiliàries a restituir un percentatge d'arbres igual al que destrueixen? D'aquesta manera es mantindria un satisfactori equilibri ecològic que ens beneficiaria a tots i la degradació del paisatge no seria tan escandalosament evident com és ara.

...

de 15 a 15

L'ESCALA

GUIA
D'ACTES

del
15
maig
al
15
juny

divendres 19 • INAUGURACIÓ EXPOSICIÓ DE DIBUIX, PINTURA I CERÀMICA

Obres dels alumnes d'arts plàstiques.

a les 7 h tarda a la Sala d'Exposicions de l'Ajuntament.

Hi haurà pisolabis.

• BALL DE PRIMAVERA PER L'ORQUESTINA FI-BONACHI

a 2/4 de 12 nit a la pista del Col·legi Públic Empúries.

S'interpretaran peces dels diferents balls de saló. També tindran lloc el ball del fanalet, el ball de ram, el ball de l'escombra, el ball de la patata, el ball robot, etc... L'animació anirà a càrrec dels alumnes del curs de ball.

dissabte 20 • TEATRE INFANTIL:

pels alumnes del curs de teatre: EL GAT AMB BOTES.

a les 6 h de la tarda al C.E.R.

dissabte 27 • CONCERT A CÀRREC DE LA CORAL INFANTIL EL GAVIÀ

a les 10 nit al C.E.R. interpretació de diferents peces de piano.

diumenge 28 • CONCERT A CÀRREC DELS ALUMNES DE L'ESCOLA DE MÚSICA

a les 5 de la tarda al C.E.R. (Grup de 5 a 8 anys).

dilluns 12 • EXCURSIÓ AL PIRINEU ARAGONÈS

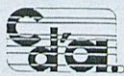
Sortida a les 7 h del matí de la Plaça de les Escoles.

6 dies de durada. Organitza: Associació de Jubilats Jardí del Pedró.

NOTA.- Els actes dels partits polítics amb motiu de les Eleccions Legislatives Europees encara no s'havien concretat en el moment de portar a imprimir aquest full informatiu.

AJUNTAMENT DE
L'ESCALA

COORDINADORA
D'ACTIVITATS CULTURALS,
ESPORTIVES I D'ESPLAI
L'ESCALA

PER A MÉS INFORMACIÓ:

- Ràdio l'Escala, 107.6 Mhz F.M. - Tel. 77 10 00
 - Centre d'Iniciatives i Turisme C.I.T., Plaça de les Escoles - Tel. 77 06 03
 - Ajuntament, c. Pintor Massanet 34-36 - Tel. 77 22 22
 - Entitats organitzadores dels actes.
- Les entitats es reserven el dret de modificar els actes que organitzen si s'hi veuen obligades per causes imprevistes.

Aquest mes es compleixen cinquanta anys de la mort de l'insigne escriptor català JOAQUIM RUYRA i OMS. L'ESCALENC, com a petit homenatge al gran prosista, es complau en reproduir una de les seves narracions curtes del recull «Pinya de rosa».

LA BASARDA

Anant de camí cap a un mas de la Selva, on tenia la família, se'm féu tard per motius que no cal explicar. El sol era baix quan vaig arribar al molí de l'Om, distant encara tres hores del terme del meu viatge; més, per tard que fos, haguí d'aturar-me a beure una mica d'aigua, i em vaig asseure en una pedra, a la vora del riu, a descansar un moment, tot fumant un cigarret.

El molí de l'Om no treballa de molts anys. És un casalot deshabitat, o, més ben dit, una ruïna inhabitable, perquè bona part de ses parets ha caigut, i ses teulades i sostres no s'aguanten sinó a trossos. Al seu interior hi creix abrissos boscanos, i la llambrosca treu sa pampolada per les finestres. La resclosa, somoguda i ratada, deixa escapar amb desdeny les aigües rondinaires. La grossa turbina es podreix immòbil sobre el rec eixut, on les aranyes l'enteranyinen i les bardisses dels marges la curullen de vilordes i fullaraca. I quan un hom pensa que en altres temps aquesta roda donava moviment a una complicada maquinària, i s'imagina el roncar de les moles, corretges i engranatges, el tràfec dels moliners, les corrues de carros que devien agombolar-se en els patis, el dringar dels esquarterers, el espetec de les xurriacades i els crits dels carreters, animant tota la vall, no pot menys de doldre's de l'enderroc i de la quietud d'ara. Ara, l'encontrada és deserta i boscosa. Els camins s'han enherbat i les roderes han estat esborrades. No hi transita ningú sinó de molt de lluny en lluny. El sol hi guaita dies i dies i mesos sense descobrir-hi figura humana, i el vespre s'hi deixa caure enmig d'una quietud mortal.

Poca estona vaig concedir al descans. Volia aprofitar, en la mesura que em fos possible, per a la meua marxa, la claror del dia, que començava ja a vermellejar. Em vaig ficar, doncs, selva endins a bon pas; però aviat vaig comprendre que m'afanyava inútilment, perquè ans de no gaire m'havia d'assolir la nit en plena boscuria. Per força el sol havia de ser ja post. Malgrat l'altíssima verneda que em tapava la vista de ponent, els besllums que, filtrant-se per les clarianes del fullam clapejaven el bosc, em deien prou, amb llur color i llur feblesa, l'estat de la foguera d'on procedien. Havien perdut llur centelleig d'or; s'enrogien, pampalloguejaven, no podien durar. Potser s'estengué com una ratxada d'ombra i s'apagaren pertot arreu. —Adéu, bondadosa mirada del crepuscle: ja no m'acompanyaràs més!— vaig exclamar. Però m'equivocava: la morta flama del dia es revifà encara, i sos reflexos tornaren a escampar-se per la serralada: i esblaimats, moradencs, ondulant com fumarel·les lluminoses, vagarejaren d'ací d'allà, i s'apagaren i reaparegueren i s'estingiren de nou una pila de vegades; tant, que no vaig perdre les fiances de reveure'ls fins al cap d'un llarg temps d'esperar-los en va. Per fi, vaig comprendre que no tornarien, i llavors se m'oprimí el cor. Encara em mancaven dues hores de camí per un país completament deshabitat.

Quan vaig passar el pont de la Mostela, un pont de pedra estretíssim i d'una sola arcada, tan senzill que es diria que és l'os d'una costellassa, la nit era ben entrida. A l'altra part del pont, el bosc era d'una negror imponent. Certament, vaig agafar por. Però... de què?... De lladres? Ni tampoc no hi somniava. D'estimar-me? Sabia que la meua ruta no vorejava cap avenc. —Bah, bah! Això és basarda!— vaig mormolar—: una por de no res, pròpia de dones i criatures. És precís despreciar-la. Filosofia i avant! —Més la filosofia, que em feia avançar, no aconseguia pas tranquil·litzar-me.

Un acompassat flauteig de tòtils que sonà lluny, en una fondalada, m'encoratjà més que els millors raonaments. Vaig posar tota la meua atenció en aquell cant adormidor, i en escoltar-lo em semblava que la meua soledat no era completa. Hi havia sers que es movien, que s'aplegaven per a una obra de vida i que es comunicaven amb mi pels filets de llur veu. Feien certa companyia.

Un llumet, que aparegué més tard enmig de la massa confosa d'una muntanya, contribuï també a donar-me confort. Allí hi hauria una casa i una família. Vaig figurar-me la masovera passant farina a la claror d'aquell llumet, els xavals preparant l'establada de la nit, i els jornalers recolzats a la taula parada, esperant l'hora de sopar. La bona gent estaria amb la finestra oberta, sense pensar en la

caritat que feien al vianant amb sols deixar-li obirar el punt de llur posada. No era tot desert, no. Jo sentia la companyor d'aquella gent llunyana, i no m'atrevia pas a dubtar de la seva existència.

Distreta així la imaginació, vaig fer bon tros de via amb cert coratge; però quan vaig perdre de vista el llumet quan, en tombar una colzada, vaig deixar d'oír el flauteig dels tòtils, i un silenci perceptible, aterrador, vibrà a l'entorn meu en la immensitat, em va semblar que la nit em queia al damunt.

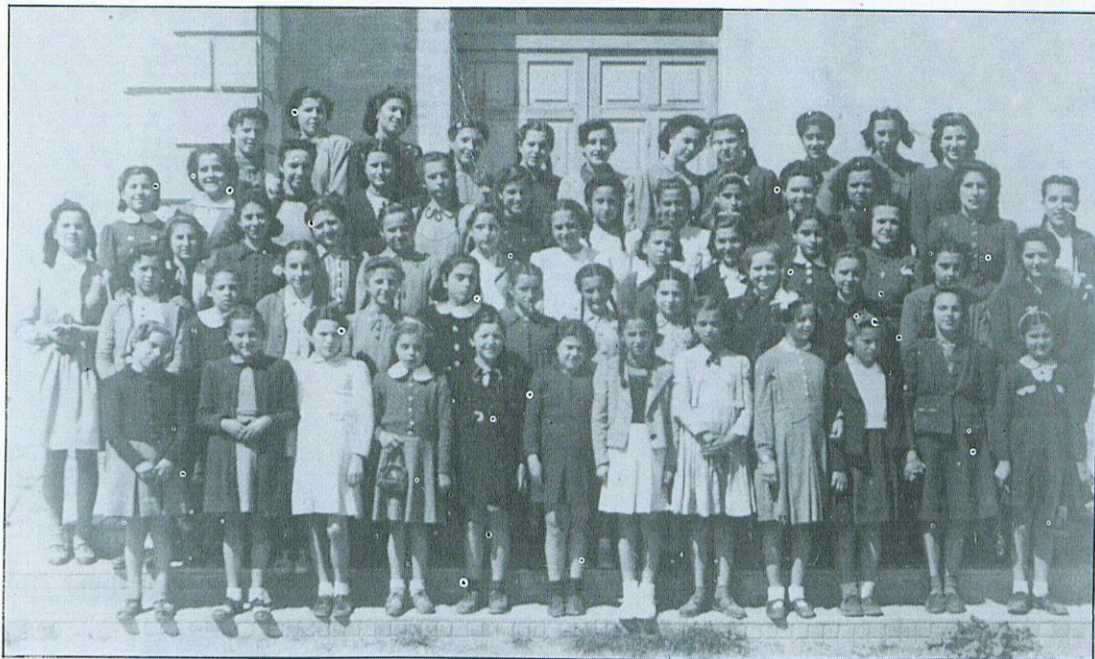
Vaig aturar-me esverat, pres d'un malestar semblant al que experimentem a voltes quan una persona se'ns acostava cautelosa-ment per darrera. Volia girar-me i no gosava. Per fi vaig aconseguir-ho, i vaig sentir passar per la meua pell una alenada freda, esgarrifadora. Però no vaig veure res... només la boscuria, les fondalades, la fosca.

Vaig tornar a caminar, i haguí d'aturar-me altra vegada al cap de pocs passos: no em podia sostreure a l'obsessió que algú em seguia; i m'observava. Palpitant d'emoció, vaig tornar a guaitar, a escoltar... El silenci era absolut: sols el soroll del meu encongit respir s'atrevia a profanar-lo. La nit era augusta, diàfana: un abisme blavís, immens, puntejat d'estels, que indicaven distàncies confoses en la fondària inacabable. I, a baix, la terra obaga restava muda, amb un callament sant, com recollint amb religiositat respecte les irradiacions de l'infinit. Això és el que es percebia pels ulls i per les orelles... però, oi més... ¿Com explicaré aquella sensació fonda i esborronadora que em perseguia? No sabia comparar el meu estat sinó amb el d'una persona que se sent molestada fins a l'insufrible per la insistent mirada d'una altra que l'espia en silenci de fit a fit. Sí: la tensió del meu esperit arribava a l'inauguantable. No vaig poder resistir més. Sangglaçat, vaig caure de genolls. —Oh infinit! Oh ignot! Oh sant!... Jo t'adoro! Ajuda'm! Empara'm! — vaig exclamar amb un crit involuntari, que retrunyí espantósament en el meu cor. I, de boca terrosa, vaig seguir resant, resant amb desvari, arraulit, tremolós, fins que m'esdevingué l'entendiment i el plor i el consol.

Vaig aixecar-me, a la fi, reconfortat, posseït d'una dolcesa mística. La basarda no m'havia pas deixat del tot, però m'era suportable. Amb el posat modest i les parpelles baixes, vaig reprendre la marxa pels viaranyes solitaris, mormolant pregàries a mitja veu; i així vaig poder arribar al mas.

Allí m'esperava la família amorosa i la llar encesa. Tothom estava ja amb ànsia per mi. M'adreçaren algunes preguntes, que vaig contestar amb laconisme. I vaig creure reparar que ningú no parava ment en les meves respostes. ¿Seria que jo deia coses de poc interès i els ulls de tots descobrien en el meu rostre quelcom de greu i indesxifrable que atreïa l'atenció més que les meves paraules? ¿Quina mena d'honesta vergonya o d'encongiment d'esperit me va fer callar lo més important de la meua jornada? No ho sé. El cert és que vaig defugir converses, em vaig asseure a l'escon amb excusa de cansament, i em vaig retre a les meves meditacions.

Mai com aquella nit havia conegut la basarda, aqueixa por del que és infinit, del que és ignorat, aqueix sofriment intens que tothom ha experimentat alguna vegada i que mai no ha estat estudiat amb la circumspècció que es mereix. ¿De què depèn la basarda? ¿És que la solitud, la immensitat i la fosca exerceixen de per si una influència maligna sobre les facultats de l'home, desordenant-les d'una manera bojal? ¿O és que en aquelles circumstàncies es desperta en nosaltres una facultat quasi sempre esborrada per grolleres sensacions, un sentit íntim, que ens fa aptes per a rebre la suggestió de poders suprasensibles que ens pertorben i esborronen? Oh Déu meu!, ¿com dubtar d'aquest sentit pregon amb què vos he palpat amb terror santa enmig de la buidor de la nit? És un sentit balb, obscur, com incipient, que sense altres llums que he rebudes, m'hauria pogut portar a l'adoració de quelcom detestable, com a tants pobles que tal volta no tingueren en religió altre mestre que la basarda; més, per balb i obscur que sia, cal reconèixer la seva existència.

Abans i Ara

Aquesta vegada sobren les paraules. El canvi que ha experimentat un indret tan típic del nostre poble com és la Creu, és visible. Observem i que cadascú en tregui les seves pròpies conclusions.

RECULL DE FOTOGRAFIES ANTIGUES DE L'ESCALA COL·LECCIONABLES

FOTOGRAFIA N° 87

